

Samlet budgetopfølgning pr. ult. oktober 2024

23/11214 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Her fremlægges den samlede budgetopfølgning, som er status på overholdelse af de planlagte udgifter i det vedtagne budget for 2024. Denne budgetopfølgning er den sidste ud af fire i 2024.

Budgetopfølgningen pr. ultimo oktober viser et strukturelt overskud på ca. 36 mio. kr., mens der oprindeligt var budgetlagt med et strukturelt overskud på ca. 5 mio. kr. i 2024. Der opspares således 31 mio. kr. mere end i det oprindelige budget, hvilket primært skyldes indmeldt mindreforbrug på drift vedr. overførselsudgifter, ekstra refusionsindtægter på særligt dyre enkeltsager, renter og fordi pulje til imødegåelse af midtvejsregulering ikke er aktiveret i år.

Servicerammen overskrides med 6 mio. kr. (Der er sket en forbedring på 5 mio. kr. siden sidste budgetopfølgning, hvor overskridelsen var 11 mio. kr.) I tabel 3 fremgår hvordan merforbruget fordeler sig. På driften udenfor servicerammen forventes et mindreforbrug på 25 mio. kr. da udgifterne til forsørgelse er lavere end forventet, og der forventes flere refusionsindtægter på særligt dyre enkeltsager. (Mindreforbruget er øget med godt 6 mio. kr. siden sidste opfølgning).

Der har i 2024 været opmærksomhed fra fagudvalgene på overholdelse af servicerammen og udgiftsniveauer.

Ved budgetopfølgningen pr. ultimo august besluttede både Børne- og Ungdomsudvalget og Voksen- og Plejeudvalget at iværksætte initiativer til at komme tættere på balance i 2024, og det har resulteret i at merforbruget er reduceret.

Voksen- Plejeudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget og Miljø- og Teknikudvalget indmelder dog fortsat merforbrug indenfor servicerammen.

Børne- og Ungdomsudvalget og Miljø- og Teknikudvalget har begge overførsler fra tidligere år og har derfor budgetramme til at dække merforbruget i 2024.

Voksen- og Plejeudvalget er derimod i den situation, at udvalget ikke har overførsler fra tidligere år, og har derfor ikke tilstrækkelig budgetramme til at dække det indmeldte forbrug på driften i 2024. Forbruget forventes at ligge samlet set 0,9 mio. kr. over den samlede budgetramme, når der ses indenfor og udenfor servicerrammen under ét. I henhold til Styrelsesloven kan et fagudvalg ikke afholde udgifter, hvis der ikke er en bevilling, og derfor er det nødvendigt at søge om tillægsbevilling i denne opfølgning til dækning af merudgifter på 10,3 mio. kr. inden for servicerrammen. Puljen til værn af servicerrammen og administrative ændringer kan dække 6,8 mio. kr. og de resterende 3,5 mio. kr. skal dækkes af kassen. Der vil herudover blive søgt om bevilling fra kassen til dækning af ekstraindtægter på 9,4 mio. kr. udenfor servicerrammen. Tillægsbevillingerne sikrer, at der er bevillingsmæssig dækning for udvalgets samlede forventede forbrug i 2024 i henhold til Styrelseslovens §40.

I den økonomiske politik er der vedtaget hierarkiske principper, der følges, hvis der konstateres merforbrug. Det første princip beskriver, at fagudvalget selv foretager en omprioritering indenfor egen ramme, ved merforbrug. Hvis ikke det er muligt som her, beskriver det andet princip, at der kan gives et lån, som eventuelt afdrages over de kommende 1-5 år afhængigt af beløbets størrelse. Det indstilles, at der i forbindelse med regnskabsafslutningen laves en endelig opgørelse og stillingtagen til eventuelt afdrag og/eller tilbagebetaling af for meget tilført budget.

Når der analyseres på den aktuelle forbrugsprocent for hele kommunen, kan det tyde på, at det samlede forbrug indenfor servicerrammen vil lande 0,5-1% lavere end servicerrammen og derfor lavere end indmeldingerne i budgetopfølgningen afspejler. Den samme tendens ses på landsplan. Kommunerne under et forventer at ligge ca. 1 mia. kr. under servicerrammen, og samtidig viser forbrugsprocenten for kommunerne, at regnskabet måske vil ende endnu lavere. Omvendt viser tallene for anlæg, at der forventes en markant overskridelse på anlæg i 2024. KL opfordrer derfor kommunerne til arbejde for at rammerne overholdes i regnskab 2024

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for at iværksætte tiltag, så regnskabsresultatet på driften ligger så nær servicerrammen som muligt. Der er vedlagt et bilag, som beskriver de områder, hvor der kan igangsættes tiltag.

Økonomiske målsætninger

I den økonomiske politik er der vedtaget en række overordnede økonomiske målsætninger. I tabel 1 sammenholdes det forventede regnskab i 2024 med det oprindelige budget der blev vedtaget for 2024.

Tabel 2: Oversigt over status på økonomiske målsætninger i 2024			
Målsætning jævnfør den økonomiske politik		Oprindeligt budget 2024	Forventet regnskab pr. ult. oktober 2024
Strukturel balance (indtægter dækker driftsudgifter, anlæg og afdrag på lån)		Overskud på 5 mio. kr. uden ekstraordinære afdrag men inkl. Kapitalindskud	Overskud på 36 mio. kr. uden ekstraordinære afdrag men inkl. kapitalindskud
Gennemsnitlig kassebeholdning på minimum 175 mio. kr.		Gennemsnitlig kassebeholdning på 318 mio. kr.	Gennemsnitlig kassebeholdning på 426 - 442 mio. kr.
Servicerammen skal overholdes		Servicerammen er overholdt	Servicerammen på 2.053 mia. kr. overskrides med 6 mio. kr.
Anlægsudgifterne skal årligt udgøre 100 mio. kr.		Anlægsudgifterne udgør 100 mio. kr.	Anlægsudgifterne udgør 98 mio. kr.
Afvikling af minimum 10 mio. kr. af langfristet gæld eksklusiv ældreboliglån		Gælden nedbringes med 45 mio. kr.	Gælden nedbringes med 45 mio. kr.

* Der er i juli udmeldt et nyt sigtepunkt for servicerrammen i 2024 på 2.053 mia. kr.

Opsummering på drift

Merforbruget i forhold til det oprindelige budget på drift skyldes hovedsageligt følgende forhold:

- Indenfor servicerrammen er der indmeldt et samlet merforbrug på godt 6 mio. kr., hvoraf 5 mio. kr. er indmeldt på Børne- og Ungdomsudvalgets område vedrørende bl.a. merudgifter til specialelever, sikrede institutioner og FTI. På Voksen- og Plejeudvalgets område er der

indmeldt 10 mio. kr. som primært vedrører myndighedsdelen og udførerdelen under Socialområdet og Sundheds- og Omsorgsområdet. På Miljø og Teknikudvalget forventes et merforbrug vedr. vinter/vejrtjeneste på knap 4 mio. kr., som modsvares af indmeldt mindreforbrug under Økonomiudvalget, centrale puljer, Erhvervsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget på i alt 13 mio. kr.

- Udenfor servicerammen er der indmeldt et samlet mindreforbrug på 25 mio. kr., som primært skyldes fald i overførselsudgifter samt merindtægter vedr. statsrefusion til særligt dyre enkeltsager på voksen-handicap-området. Der er indmeldt merforbrug på BUU, som primært skyldes stigning i udgifter til tabt arbejdsfortjeneste og merudgiftsydelse.
- På både VPU og BUU er der forventet merindtægter vedr. statsrefusion til særligt dyre enkeltsager og den afsatte pulje til de dyre sager er aktiveret på begge områder.

Overholdelse af servicerammen

Tabel 3: Opgørelse af servicerammen (mio. kr.)	Oprindelig budget 2024	Forventet regnskab 2024	Mer-/mindre forbrug indenfor servicerammen*
Økonomiudvalget	349,5	339,8	-1,4
Økonomiudvalget, centrale puljer	8,3	0,0	-8,3
Erhvervsudvalget	4,2	3,9	-0,3
Arbejdsmarkedsudvalget	18,1	15,6	-2,5
Børne- og Ungdomsudvalget	757,5	762,5	5,0
Kultur- og Fritidsudvalget	65,0	64,4	-0,6
Miljø- og Teknikudvalget	112,7	116,5	3,8
Voksen- og Plejeudvalget	746,1	756,4	10,3
Serviceramme inklusiv forbrug af puljer**	2.053,0	2.059,0	6,0

* + = merforbrug, - = mindreforbrug

** Som nævnt ovenfor vil restbeløbet i puljen til værn om servicerammen indgå i finansiering af forventet merforbrug på Voksen- og Plejeudvalgets område. Herefter vil merforbruget indenfor servicerammen udgøre 6 mio. kr.

I budgetloven fremgår det, at såfremt kommunerne under et ikke overholder den aftalte serviceramme i regnskabet, vil det udløse en sanktion svarende til overskridelsen. Heraf vil en del være individuel, og en del vil være kollektiv.

Centrale puljer i budget 2024

Tabel 4: Restbeløb i puljer (mio. kr.)	2024
Administrative ændringsforslag (oprindeligt på 4,7 mio. kr.)	0,135
Pulje til værn om servicerammen (oprindeligt på 13 mio. kr.)	8,124
Rest i alt	8,259

Der resterer således ca. 8,3 mio. kr., i de centrale puljer, som ikke er disponeret. Som beskrevet ovenfor vil der i denne budgetopfølgning blive søgt om tillægsbevilling til at puljen til værn om servicerammen anvendes til at dække en del af merforbruget på driften på Voksen- og Plejeudvalgets område.

Anlæg/opmærksomhedspunkt

Anlægsudgifterne forventes at blive 1 mio. kr. lavere end budgetteret og anlægsrammen på nuværende tidspunkt. Anlægsindtægterne forventes at blive knap 6 mio. kr. højere end budgetteret.

Der vil blive overført mellem 40-50 mio. kr. til 2025, og der er der ikke som i tidligere budgetår afsat en reservepulje til finansiering af fx overførsler mellem årene. Dette betyder, at overførsler til 2025 skal dækkes af kassen eller prioriteres/finansieres af andre anlæg. Dette kan give udfordringer i forhold til at overholde den udmeldte ramme for anlæg i 2025 og alt efter skønnet ved budgetopfølgningerne i 2025 kan der være behov for prioritering i forhold til igangsatte og ikke igangsatte anlæg. I januar vil der blive fremlagt en sag med forventninger til tidlige overførsler på anlæg, så igangværende anlæg kan fortsætte frem til regnskabsafslutningen. Regeringen har tidligere gjort opmærksom på, at såfremt kommunerne under ét ikke overholder de aftalte rammer kan der blive lagt sanktion på anlægsrammen i regnskabet.

Indtægter, skat, renter og afdrag

På de finansielle poster indmeldes samlet set et forventet regnskab som er knap 6 mio. kr. bedre end det oprindelige budget. Dette skyldes færre renteudgifter og lidt lavere afdrag på lån på i alt 1 mio.

kr. samt midtvejsreguleringen for 2024, hvor blandt andet midtvejspuljen ikke er aktiveret. Samtidig er der også en modregning på indtægtssiden pga. skattesanktion på 1 mio. kr. fordi kommunerne samlet set hævede skatterne i 2024.

Opmærksomheder på kort og lang bane

Opmærksomhedspunkter på den korte bane:

- Opmærksomhed på socialområdet, der fortsat oplever stigende udgifter. Det er på både børne- og voksenområdet. Der opleves et udgiftspres på Børne- og Familieområdet under Børne- og Familierådgivningen som følge af anbringelser og udgifter til tabt arbejdsfortjeneste. På Børne- og Ungdomsudvalgets område er to decentrale enheder; Søren Kanne-Skolen og Børneby Nord under udvidet økonomistyring, som følge af økonomiske udfordringer.

Opmærksomhedspunkter på den længere bane:

- Kommunens økonomiske vilkår forventes at blive forværret i de kommende år. Dette er afspejlet i budget 2025-2028, hvor indtægterne stiger langsommere end udgifterne, på trods af at der hvert år udmøntes et effektiviseringsbidrag i hele organisationen. I budgetaftalen er der strukturel balance i 2025-2027, mens der i 2028 er ubalance på ca. 36 mio. kr. For at være på forkant med situationen, og for at sikre at kommunens midler bruges bedst muligt, har Kommunalbestyrelsen som en del af budgetaftalen 2025-2028 besluttet at igangsætte flere projekter med strukturelle tiltag fra Råderumskatalog 2024, så der kan opnås balance mellem indtægter og udgifter i på den længere bane. Der vil være fokus på dette arbejde i 2025.

Tabel 5: Hovedoversigt

Områder (mio. kr.)	Opr. budget 2024*	Korrigeret budget inkl. overførsler	Forbrug pr. Ult. oktober 2024	Forventet regnskab 2024	Afvigelse
Indtægter:	-3.116,8	-3.119,8	-2.455,2	-3.119,8	-3,0
- Skatter	-1.980,9	-1.979,9	-1.680,3	-1.979,9	1,0
- Generelle tilskud	-1.135,9	-1.139,9	-774,9	-1.139,9	-4,0
Drift i alt:	2.976,9	3.055,3	2.403,1	2.957,9	-19,0
- Drift indenfor servicerammen:	2.053,0	2.133,3	1.690,7	2.059,0	6,0
Økonomiudvalget	341,3	370,7	273,9	339,9	-1,4
Økonomiudvalget - centrale puljer	8,3	8,3	0,0	0,0	-8,3
Erhvervsudvalget	4,2	10,5	2,8	3,9	-0,3
Arbejdsmarkedsudvalget	18,1	20,4	13,6	15,6	-2,5
Børne- og ungdomsudvalget	757,5	782,8	637,8	762,5	5,0
Kultur- og fritidsudvalget	65,0	74,2	59,9	64,4	-0,6
Miljø- og teknikudvalget	112,7	120,4	99,9	116,5	3,8
Voksen- og plejeudvalget	746,1	746,1	602,8	756,4	10,3
- Drift udenfor servicerammen:	923,9	922,0	712,4	898,9	-25,0
Økonomiudvalget	33,1	33,1	27,8	33,1	0,0
Arbejdsmarkedsudvalget	773,7	771,8	601,6	752,3	-21,4
Børne- og ungdomsudvalget	-9,1	-9,1	-5,0	-3,3	5,8
Voksen- og plejeudvalget	126,2	126,2	88,1	116,8	-9,4
Renter	4,6	3,4	-5,0	3,4	-1,2
Resultat af ordinær drift	-135,3	-61,2	-57,1	-158,5	-23,2
Anlægsudgifter i alt	99,6	148,1	59,4	98,2	-1,3
Økonomiudvalget	28,5	22,9	10,2	14,2	-14,3
Børne- og ungdomsudvalget	13,1	30,9	10,6	14,7	1,6
Kultur- og fritidsudvalget	4,3	14,0	6,4	7,8	3,5
Miljø- og teknikudvalget	51,3	76,6	31,2	59,7	8,4
Voksen- og plejeudvalget	2,4	3,8	1,0	1,9	-0,5
Anlægsindtægter i alt	-18,0	-26,6	-13,1	-23,7	-5,7
Økonomiudvalget	-12,9	-10,0	-9,8	-10,6	2,3
Kultur- og fritidsudvalget	0,0	-2,6	0,0	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	-5,1	-14,1	-3,3	-13,1	-8,1
Nettoanlægsudgifter i alt	81,6	121,5	46,3	74,5	-7,1
Skatterfinansieret resultat	-53,7	60,4	-10,8	-84,0	-30,3
Lån og balanceforskydninger	107,9	113,1	106,6	106,4	-1,5
Afdrag på lån	46,4	45,7	97,8	45,4	-1,0
Ekstraordinære afdrag	60,0	60,0	0,0	60,0	0,0
Lånoptagelse	0,0	0,0	0,0	-0,5	-0,5
Balançerørskydninger	1,5	7,3	8,8	1,5	0,0
Kasserørørgelse (-) Kasserørbrug (+)	54,1	173,4	95,8	22,3	-31,8
Strukturel balance inkl. ekstraord. afdrag	55,1	168,6	86,9	21,4	
Strukturel balance ekskl. ekstraord. afdrag	-4,9	108,6	86,9	-36,1	

*Det oprindelige budget for driften er justeret med budgetneutrale tillægsbevillinger mellem udvalg

Grøn - budgettet overholdes

Rød - budgettet overholdes ikke

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

I henhold til den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune skal servicerammen overholdes i såvel budget som i regnskab. Det betyder, at der ved budgetopfølgningerne skal være fokus på overholdelse af servicerammen, herunder om det er nødvendigt at iværksætte initiativer for at overholde budget og serviceramme.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser er beskrevet ovenfor.

Lovgrundlag

Budgetopfølgninger udarbejdes med henblik på at udarbejde prognoser for kommunens forventede regnskab og er dermed omfattet af Den Kommunale Styrelseslov og Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Indstilling

Økonomichefen indstiller at

1. Budgetopfølgningen pr. ultimo oktober drøftes og godkendes.
2. Det vedlagte overblik over anlæg drøftes og godkendes
3. Iværksættelse af tiltag til fremrykning af aktiviteter og varekøb på driften fra 2025 jf. vedlagte bilag til at sikre overholdelse af servicerammen godkendes. I den forbindelse tilføres Voksen og Plejeudvalget 1,5 mio. kr. i en tillægsbevilling fra puljen til værn om servicerammen i 2024. Der sker en endelig opgørelse ved regnskabsafslutningen, så evt. for meget overført budget tilføres kassen.

Der gives følgende tillægsbevillinger delvis finansieret af kassen:

4. Der gives tillægsbevilling til dækning af merudgifter indenfor servicerammen på Voksen- og Plejeudvalgets område på 10,3 mio. kr. 6,8 mio. kr. finansieres af restbeløb i puljen til værn om servicerammen og administrative ændringer mens restbeløbet på 3,5 mio. kr. finansieres af kassen. Der sker en endelig opgørelse ved regnskabsafslutningen, hvor der også tages stilling til om en del af beløbet skal afdrages.
5. Der gives en bevilling på 9,4 mio. kr. udenfor servicerammen på Voksen- og Plejeudvalgets område til merindtægter vedr. statsrefusion. Beløbet finansieres af kassen.

Der gives følgende budgetneutrale tillægsbevillinger indenfor servicerammen:

6. Der gives tillægsbevilling på 0,020 mio. kr. i 2024 finansieret af selvforsikringspuljen under Økonomiudvalget vedr. tyveri ved Børneby Nord til Børne – og Ungdomsudvalget.
7. Der gives bevilling på 0,179 mio. kr. til kompensation af Hovedudvalgets medlemmer finansieret af det afsatte beløb på Økonomiudvalgets område. Bevillingen fordeler sig med 0,043 mio. kr. til Børne- og Ungdomsudvalgets område, 0,020 mio. kr. til Miljø – og Teknikudvalgets område, 0,046 mio. kr. til Voksen – og Plejeudvalgets område og 0,070 mio. kr. til Økonomiudvalgets område.
8. Der gives positiv tillægsbevilling på 0,172 mio. kr. for 2025 vedrørende busdriften til ”lægekørsel” under Borgerservice på Økonomiudvalgets område, tillægsbevillingen finansieres af Økonomiudvalgets centrale pulje til administrative ændringer.

9. der gives tillægsbevilling på 0,404 mio. kr. i 2025 hvoraf 0,371 vedrører busdriften til genoptræning og 0,033 mio. kr. vedrører busdriften til hjælpemidler under Voksen- og plejeudvalget, der finansieres af Økonomiudvalgets pulje til administrative ændringer.
10. Der gives en negativ tillægsbevilling på 0,170 mio. kr. for 2025 vedrørende tilpasning af Midttrafiks budget, hvor der forventes mindreudgifter ift. tidligere til busdriften ”brækket ben ordningen” under Børne- og ungdomsudvalget, der tilføres Økonomiudvalgets pulje til administrative ændringer.
11. På Børne- og Ungdomsudvalgets område gives tillægsbevilling på 0,077 mio. kr. i 2024 til såvel indtægter som udgifter til eksternt finansierede projekter under Skole- og Dagtilbudsområdet. Udgifter og indtægter finansieres af kassen og er samlet set budgetneutrale.
12. Der flyttes budget på 0,025 mio. kr. i 2024 og 0,104 mio. kr. i 2025 og overslagsårene vedrørende energibesparende foranstaltninger via en budgetneutral tillægsbevilling fra Børne- og Ungdomsudvalget til Miljø- og Teknikudvalget.
13. Budgettet vedrørende vedligeholdelse af Thomasminde flyttes via budgetneutral tillægsbevilling fra Kultur- og Fritidsudvalget til Miljø- og Teknikudvalget med årligt 0,050 mio. kr. for årene 2025 – 2028.

Tillægsbevillinger vedrørende anlæg:

14. Der søges om rådighedsbeløb på 5,9 mio. kr. på Økonomiudvalgets område til finansiering af salg af grund i Åbyen. Rådighedsbeløbet finansieres af kassen.
15. Under Økonomiudvalgets område gives anlægsbevilling og rådighedsbeløb på i alt 1,56 mio. kr. i indtægter og 0,321 mio. kr. i udgifter vedrørende en række salg af mindre arealer og grunde. Rådighedsbeløbet på indtægtssiden finansieres delvist af puljen til salg af ejendomme og grunde uden kommunalt formål med 0,956 mio. kr., samt puljen til salg af grunde med 0,031 mio. kr. under Økonomiudvalgets område og det resterende beløb på 0,570 mio. kr. finansieret af kassen. Rådighedsbeløbet på udgiftssiden finansieres af puljen til salg af grunde. Se vedhæftede bilag for yderligere specifikation.
16. På Økonomiudvalgets område gives anlægsbevilling og rådighedsbeløb til salg af Dystrup Tværvej på 0,885 mio. kr. i indtægter. Rådighedsbeløbet finansieres af kassen.
17. Indenfor Miljø- og Teknikudvalget gives der tillæg til anlægsbevillingen og rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. til anlægsprojektet vedligehold ældre og plejebosteder 2024. Bevillingen

- finansieres med 0,5 mio. kr. af mindreforbrug på anlæg vedr. Toilet ved rasteplads Nordre Omfartsvej og 0,5 mio. kr. af mindreforbrug på anlægspuljen til bygningsvedligeholdelse.
18. Indenfor Miljø- og Teknikudvalget gives der tillæg til anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 0,100 mio. kr. til anlægsprojektet Offentlige toiletforhold Anholt By. Bevillingen finansieres af mindreforbrug på pulje til bygningsvedligehold.
19. Indenfor Miljø- og Teknikudvalget gives der anlægsbevilling på 0,900 mio. kr. til Statens vandområde planer finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på investeringsoversigten 2024.
20. Indenfor Miljø- og Teknikudvalget gives der indtægtsbevilling på anlæg på 0,900 mio. kr. til Statens vandområdeplaner, finansieret af det til formålet afsatte rådighedsbeløb på investeringsoversigten 2024 og der gives tillæg til anlægsbevillingen på 0,189 mio. kr. Svarende til at den samlede indtægt i 2024 er 1,089 mio. kr.

Beslutning i Økonomiudvalget den 03-12-2024

- Ad. 1. Drøftet og tiltrådt.
- Ad. 2. Drøftet og tiltrådt.
- Ad. 3.-20.: Tiltrådt.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 10-12-2024

- Ad. 1. Drøftet og godkendt.
- Ad. 2. Drøftet og godkendt.
- Ad. 3.-20. Godkendt.

Afbud:

Sebastian Halkjær-Grauert (I)

Bilag:

- 1 - Åben Bilag til samlet budgetopfølgning pr. oktober 2024 (111734/24) (H)
3694418

2 - 3697227	Åben	Likviditetsoversigt oktober 2024	(114035/24) (H)
3 - 3695413	Åben	Notat med mulighed for fremrykning af varekøbaktiviteter på driften	(112600/24) (H)
4 - 3695173	Åben	Anlægsoversigt pr. ultimo oktober 2024	(112383/24) (H)